

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamátlók a kiadóhivatalhoz (Grünbaum Márk) intézendők.

Felelős szerkesztő: TAKÁCS R. ISTVÁN.
Kiadó-tulajdonos:
GRÜNBAUM MÁRK.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyilttér petitsora 25 kr.

Előfizetési felhívás.

Július hóval új előfizetést nyitunk a „Muraszombat és vidék“-re, mely ezentúl csak is magyar nyelven jelenik meg.

Meggyőződöttünk arról, hogy közönségünknek egy állandó lapra, mint hű barátjára, szüksége van.

Lapunk kitűzött célját ezentúl sem tévesztjük szemünk elől, a magyar szellemű közművelődést Muraszombat és vidékén, Magyarország határszélén fejleszteni, ez leendő tovább is főtörékvetünk.

Lapunk előfizetési ára:

Egy évre . . . 3 frt — kr.

Fél évre . . . 1 „ 50 „

Negyed évre — „ 75 „

Az előfizetési pénzeket legcélszerűbb postautalványon küldeni a kiadóhivatalhoz.

Hazaíniai tisztetéssel „Muraszombat és vidék“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Az évi zárvizsgák után.

Elszédeltett a kis Múzasereg tíz havi munkája után; egyik örömet vitt szülőinek, a másik szomorúságot okozott.

Ők már pihennek, és üdülést keres egyuttal tiz havi erőfeszítés után a tanítóit kar is.

Ha valakinek, úgy bizonyára a tanítónak elengedhetetlen a légváltoztatás, a szórakoztatás.

Tessék csak 10 hónapon át, legtöbbször nem iskolai teremnek való szűk helyiség zárt levegőjében egy csapat rakoncátlan, fegyelmezetlen, a nevelés alfabetáját hirtől sem ismerő gyereksereggel érintkezni, s mert büntetni a modern humanizmus elvei szerint nem szabad (pedig mi öregek sem haltunk

ám bele), megkötött kézzel, tekintélyt veszve, a legnemesebben óhajtott céltől sokszor elárttve tanítani, és mégis szívós kitartással, s ráadásul jó, sőt fényes eredménnyel: ahhoz végtelen lelkiere kell.

A ki figyelemmel kísérte a muraszombati állami elemi iskola vizsgáit, az lelkében megnyugodva, a tapasztaltak fölött örömmel telve mondhatja el kedvező bírálatát.

Öröm hallani, mikor már az első osztályok fiú- és leányövendékei olvasnak magyarul és tisztá kiejtéssel, azonfelül értenek is magyarul, számolnak alaposan. Egyebet nem várhatunk tőlük!

A felsőbb osztályok már magasabb látkörrel, bővebb tananyaggal rendelkezvén, a vendégeket igazán meglepték szabatos feleleteikkel, különösen a leányiskola felsőbb osztályaiban, hol maga az igazgató a legteljesebb elismerést fejezte ki a szakszerű és fényes sikerű vizsga fölött.

De már most álljunk meg itt pár percze és teintsünk körül.

Egy nyelvű vidéken, — egy osztály élén állva, bizony kevés buzgóság elégséges, hogy a taneremény kielégítő legyen.

Ámde nálunk magyar, német és vendajku gyermek kerül az iskolába; egy tanító 2—4 osztályt vezet egy tanteremben és küzdenie kell a felette sok iskolai mulasztással. No aztán itt mutatni föl eredményt; az a legteljesebb méltánylást érdemli meg.

És Muraszombat büszke lehet az ő tanítóit karára!

Még pár szót a szülőkhöz!

Ha az apa és anya helyettesének tekint a tanítót, és vele kezelt fogva fázadozik legdrágább kincsének, gyermekének kiművelésén; ha nem ügyel a gyermek panaszára, sőt a

tanító feddését otthon szülői szeretettel ismételi; ha a tanító szükséges tekintélyét kifakadásaival a gyermek előtt nem rombolja le; ha magzatát iskolai kötelességének teljesítésére gondosan serkenti: akkor érdemeli meg valóban a jó szülő nevéét és akkor veti meg jól ágát a kicsike jövőjének.

Itt a határszélien ez a kötelessége mindannak, a ki magyarnak valija magát.

Mert jelen nevelési rendszerünk — elég sajnos — a gyermek szabad idejére és mozogtatására kevés gondot fordít, iparkodjanak a szülők gyermekeiket szabadban szórakoztatni, lapdáztatni, futkéroztatni, meg feleltve el, hogy csak ép testben lakhatik ép lélek.

Az utcákon szerzte divó pénzbenjártszást, gombozást a legszigorubbán akadályozzák meg, mert ez sok gonoszának forrása.

A tanítók pedig, mert „munka után edés a nyugalom“, a hosszú és terhes fázadozás után lennének pihenőt, hogy majdan újult erővel kezdhesék el nemes hivatásukat!

Isten segítse őket!

EGY TANÜGYBARÁT.

Konyhakertészlet.

(Folytatás.)

2. *Hagymafélé növények.* A vöröshagyma. Ez két nyári növény, de lehet egy nyárinak is nevelni. A mag jól előkészített földbe márcziusban vetetik el oly távoleső sorokban, hogy a kis kerti kapa jól elérjen a sorok között. A magot nem szabad mélyen eltakarni. Kelése előtt nem szabad öntözni. Kelés után a gaztöl tisztán kell tartani s a földet többször megporhanyítani. Az így termesztett apró hagyma augusztus vége felé vagy szeptember elején, midőn már szára lekonnyult és elszáradt, felszedetik s következő tavaszunk korán miheiyt az idő engedi újra elültetetik, ritkábban s csak úgy, hogy csupán a fejek jöjjenek föld alá s mélyen ne essék az ültetés. Mivelése több-

Mint vészharang kongása terjedt faluról falura a rémes hír, hogy Jelliasies horvát bán betört a hazába.

„Ki szelet vet, vihart arat!“ — mondja a közmondás, a kivont kard szikrázó aczelba ütközött, megmozdult az alvó óriás, hogy élejetlen adjon magáról.

Megnépesültek az utcák, a közterek, vendéglők, nem volt más beszéd tárgy a szőnyegen, mint az alkotmány eltörlése, a horvátok garázdálkodása, a szerbek és románok izgatása.

Szükségségnök válték e rövid kitérést, hogy ismerjük a kort, melyben eseményünk játszik, hogy szereplő személyeink jellemét kollőleg megérthessük.

B ben vagyunk, mely város az alföld szélén szép hírnévének örvend, messze terjedő vidéknek keresett központja.

A Holdvilág-utca szegletén emelkedik az „Arany szőlő“ nevű vendéglő. A pinczerek közönségesen unatkozva bámultak mások az ablakon át a nagy semmibe, engedték menni maga módja szeriut a világot, s ők csendesen hallgattak utána, mert biz vendég nem szokta nagyon zavarni az „Arany szőlő“ nyugodt egyhanguságát.

Hanem egy pár hét óta felfordult a világ; a kinek valami mondani valója van, az megkezdte az utcán, folytatja a vendéglő hosszú asztalánál, s folytatása mégis más napra marad.

Ha két nyelv beszédbe ereszkedik egymással, kétszer anny bizonyosan hozzájuk csatlakozik.

Ez így megy napról-napra; az eszme, az elégedetlenség tért nyer, a nép még most hallgatva boszankodik, kezét sokszor fényvetőzve szorítja

NYITÁRGYAN

Annai szenvedés után.

— Elbeszélés —

I.

A közel multban volt egy emlékezetes időszak, melyben felbomlott az addigi állami és társadalmi kötelék.

Európa egy óriási katlához hasonlított, melyet egy addig ismeretlen tűz, a szabadság, egyenlőség és testvériség tűzelt; forrongott, pezsgett a különféle elem.

A nemzetek önfiaitól elválasztó kaszt-szellem megtörve, megalázva a földön hevert, népek milliói emelték föl halál-tel tekinteteket az egre, honnan reájok a f-lszabadulás napja ragyogott, melegét árasztva a megszibadt nemzettestbe.

1848-at irták.

Európa népei megunták a szolgai láncot, a szegényteljes jármót; a szellem egén a szabadság hajnala d-r-ngett, szabadság volt a kibontott zászlók jelszava.

Reformot sürgetett a francia, puskatűzzel felett a katonaság, a következő pillanatban aztán a földre tiport katonaság hátán nyomult a felbomlott nép a Tuillériákba, megfutamította Lajos Filáip kiralyt hveivel és össetört-zuzott a trónnal együtt mindent, ami keze ügyébe esett.

Bécs, a császári város, kikelt százados hallgatlagságából, s midőn az utcáról utcára vonuló szabadságkövetelő nép maga előtt katonaságot

talált, fűtetett, fűtyült, piszszegett a katonaságra, ez fűtyülő golyókkal válaszolt.

Es olaj volt a tűzre; torlasz torlasz után emelkedett, folyt a véres utcai harc, Metternich gyűlölt rendszerével alakított a magasból, s pör-rubába öltözve menekült el üldözői elől.

Egyik hír a másikat érte, egyik hírhordó a másikat tüzelte, a nép lelkesedett, tombolt örömben — világszerte.

Az önkény, tehetetlenségének érzetében, jobb időkre tartva fent sujtó kezét, meghunyászkodva engedett.

És mit tett a magyar? az a még mai nap is barbárnak, rablónak tartott magyar? papiron alakult át az ujkori modern alkotmányos államok mintájára!

Nem kívántunk mi vért, nem ragadtunk mi öldöklő fegyvert, a mely vért és életet követeljen; 12 pontba foglaltuk mi a nemzet kívánalmait, azok teljesítését a hatalom megígérté, s mi megnyugodtunk a királyi sző szentségében.

Kárpátoktól Adriáig egy szó, egy érzés, egy kívánat repült végig: „Éljen az alkotmányos szabadság, éljen a király!“

A nemzet a szebb jövő reményében visszatért munkájához, a többit úgyis elvégezi az országgyűlés.

Várt csendben és várt türelmesen.

Az önkényuralom végőrája fűtött, a válság bekövetkezett; nem volt más út — a hatalom birtokában levők hite szerint — mint a tett engedménynek visszavonása.

A nemzet feljajdult a csalódás miatt fájdalomában.

— **Utánzásra méltó.** A magyarországi tanítók „Arvházra” és „Eötvös-alap”-ja javára a a keszthelyi közégi elemi fin- és leányiskola egyes — összesen 10 — osztályában a fellettes iskolások belegyűjtésével gyűjtött perselyek általattak fel s a tanítók minden alkalommal buzdították a tanulókat egyekben kívül a jótékonyaság gyakorlására. A gyűjtött perselyek a tanuló nagy érdeklődése közt mindig a tanév végén bontattak fel; az ezen 1888-9. tanév gyűjtött perselyeibe a tanulók adományaké 14 ft 82 kr. folyt be. Ez nagybán véve nem sok, de sok kevés halommal nő. Ha igaz hazánk minden városában egy eszelednek a tanítók mint a keszthelyiek, az Arvház és Eötvös-alap szép összeget kaphatnak évről-évre.

— **Villámveszély.** Julius hó 2-án Mura-szombat fölétt hirtelen zivatar vonult át s több helyen a villám le is lecsapott. A Mura-szombatot és Borkócz közti úton 3 nőt érintett a mellétkől lecsapott villám, de komoly károkozománynélkül.

— **(Beküldött.) Magyar vándorújszvet Vashidegkötlen.** Jul. 3-án a nagyvendéglő termében tíz fél sátorát Thalia két felkelt bajnokja. A műsor bő és változatos volt, adták ugyanis: „Váróteremben” vígjátékot I. felvonásban, „A majom uton van” ez francia vígjátékot I. felvonásban és „Mosóné mint illentantár” című mulatót fog bohózatot I. felvonásban. A helyi-árkatonyos voltak, így az állhelyek 40 és 30 kr. s az állhely 20 kral volt megváltott.

— A társaság megfellel a hozzá fűzött várakozásnak, nevéttünk és mulattunk is egy nagyot ebben a fene melegben. A színeset boldogja.

— **Folyó hó 7-én** a radeni fürdőhöz hangversenyt adni. Kívánunk szép időt és jó kedvet a vendégeknek.

— **Dervaris János** radófalvi koresmárosnak mult vasárnap virradóra ismeretlen tettesek a feje alól elvett kulcsával szekrényét felnyitották és abból 92 ft készpénzt elvittek. A tetteseket nyomozzák.

— **Az új forintosok** kiadását, a P. Ll. értesülése szerint, nem annyira technikai nehézségek miatt késleltetik, hanem szándékban azért hogy az állampénztárban meggyűlt ezútförintosok kissé újra forgalomba jöjjenek. Az üzleti világ azt tapasztalja, hogy a erült részben el is érték.

— **Bestiális** anya. Junius hó 24-én a szombathelyi tiszi orvos dr. Alxy Emil jelentést tett a kapitányságnál, hogy Tömör Juli szombathelyi illetőségű hajdon, aki gyermek elemésztés miatt a Maria Nostra feyházban 3 évi börtömet mar kiállott, miában ismét egy gyermeket szült és azt három napig ágyában elrojtve tartotta. A szörnyeteg anya ellen az ügyészség megindította a vizsgálatot.

— **Átváltott fogházbüntetés.** Különös tartalom kérvény érkezett a miniszter a kir. kirához. Hentor Elek volt penzögéri főváros, akit a m-szigeti törvényszék 3 havi fogházbüntetésre ítél, folyamodott a legfőbb bírósághoz, hogy tekintettel beteges állapotára, a fogházbüntetést helyette felszabadulással, ki olyan egészséges mint a makk. Folyamodásához csatolta feleségének sajátkezől írt nyilatkozatát is, amelyben kétségesen állvalja a fejére szabott büntetés. A kir. kuria természetesen visszautasította a fura kérvényt.

— **Béban (Beregyn).** Egy gazdamber a mult héten egy kiszárdt akiczfát ásott ki s munka közben valami kemény tárgyba ütközött az ájsója. Egy faék régen aranyévet volt elvasa a fa tövében mit ő nagy titokban el is vitt. De a hatóság megtudta a dolgot s így az aranyak csak egy harmada lesz az ívé.

— **Sok az áldásból.** Egy algendorfi (Sopron mellett) szegény ember felesége a minap öt egészséges fiúval ajándékozta meg férjét, mely alkalomból egy Flandori nevű soproni bor-nagykereskedő nagylelkűen 200 forintot ajándékozott nekik. Ily tett nem szorul dícséretre!

— **Érdekes kalandor.** Bizonyos Imer Károly nevű ur ember érkezett Szent-Gothárdra, ki ott felolvasást szándékozott tartani. A esendőrség azonban gyanszandk találta viselkedését és igazolásra szólította fel. Imer eleinte eltagadta nevét később azonban észinte vallomást tett, melyből érdekesnél-érd-kesebb dolgok derültek ki. Imer Károly atya hajdan a budapesti „Hungaria” szállónak volt bérlelője, s fiat kitűnő nevelésben részesítette. Később azonban végkép tönkre jutott s eszelésbe is elszállott. A fiatal ember, ki birtokában volt az angol, francia, olasz és német nyelvenk, felkerekedett, és bentazta egész Európát, bár egyetlen réz krajczárnak sem volt igaz tulajdonosa. Elment Konstantinápolyba is, hol hosszabb időn át volt a „La Turquie” című tekintélyes hírlapnak munkatársa, s mint ilyen a Mezősi-rend levélgereztijébe is birtokába jutott, — ha igaz? Konstantinápolyból átrándott Szíriába, onnan Egyptomba, s nyelvismertéit a török s arab nyelvekkel szaporította. Tömrédek csavargás után bekalandozta Görög- és Olaszországot, honnan Istrián és Karinthián át Poldbachra érkezett, s az ottani közönségnek érdekes felolvasást tartott az Oriens különféle tájain szerzett tapasztalatairól. Végre eljött Szent-Gothárdra is, hol a esendőrség kezei közé került. Egyéb hibáknak nem leledzik, csak néhány vendégülből idő előbb — kisebb-nagyobb számlák visszahagyása mellett.

— **Baleset.** A sánczi uradalmi majorban m. hó 26-án egy hantozó kését kezelő bérés az eke feletti levő ülésből egy nagyobb zökkenénnél lebotkolt és éppen az eke elé került úgy, hogy az ekekésők ugyanezen végézszerintátok a hatát. Ha a szerencsétlen ember hátával esik a földre, akkor menthetlenül veszte van, mert így a kések a hasnak minnek és őszes elveit kiforgatják. — Így azonban a megilletvelet a hasított sebeket őszsevarrta és a bérés fel fog gyógyulni. „Z.”

— **A minta-asszony abc-je.** A jó asszony legyen: anyagi, becsületes, esinos, dolgos, erőnyes, fúrge, gyöngéd, házias, igénytelen, jószívű, komoly, lemondó, művelt, nyjas, okos, pénzes, rendez, szorgalmas, takarékos, udvarias, vidám, zsonglószer. De ne legyen: akaratos, boldondas, ezimozsódó dolyfós, elégedetlen, feltételes, gögös, se híres, se hirtelen, istentelen, járkáló, követelő, lesekülő, marakodó, nyakas, orvos, pazarló, rut, szerénytelen, torkos, unalmas, vén, zörgő kigyó. — (Hát a jó férj milyen legyen, s milyen ne? — várjuk szellemes olvasóinkon szives feleletét, melyet készséggel közlendünk e helyen. A szerk.)

(P. L.)

Vegyes rövid hírek.

— **A meggyéből.** Czigler József rábakereszt-nyi plébános életének 56. évében, — Szeiszor Pál szalónaki plébános pedig 60. éves korában, mindkettő mult hó 27-én meghaltak. Bőke hanvairka. — A meggyés püspök ő mellőszása a jun. 28-án megtartott felvételi vizsga alkalmával 15 jelentkező közül 10-ot volt fel a papnöveldebe. Ezek között van Zrínyi Károly M. Vasszombattól. — A Szombathelyen megjelenő „Vasvármegye” című hetilap a kiállítás egész tartama alatt mindnap fog megjelenni. — A délmagyarországi néhésékek körül már 71-en jelentették be a szombathelyi kiállításon való részvételtüket, miből következik, hogy a kiállítás méhészeti csoportja pártját fogja ritkítani a kiállítás történetében.

— **A hazából.** O Felsőge a király a közelebbi napokban a brucki táborban szemlét tartott és jun. 26-án délután visszautazott Bicsbe.

— Deák Ferenc szobrának felállítására összegyűlt adományokból fenmaradt 28 ezer forintot a kormány Budapesten a jövő őszszel m. kir. szobrászati iskolát állít fel. — Kvascsák József soproni szantiszt mult hó 14-én rolverrel vetett véget életének. Tettének okául zilalt anyagi viszonyok szolgáltak. — Nagy-Kanizsán Grünhüt Henrik otani kereskedő az izr. iskola szegény sorsu szorgalmas tanulóinak jutalmazására 1100 frtos alapítványt tett, melynek kamataiból egy a leány-, mint a fia-iskolában több szorgalmas növendék 1-1 arany jutalomban részesül het ez évben. Kövesfény méltó! — Zalamegye segédtanfelügyelőjévé dr. Gyakoval. volt biharamegyei árvaszéki ilnök nevezeték ki. — Murakeresztur és Légrád közt m. hó 26-án esti 10 órákor egy vasuti munkást, ki részeg fővel botorkált a vágányok közt, a tehervonat elgázolta. — Az alsó-lendvai önk. főzött-egylet alparancsnokává Alsözegly József választották meg. — Az aradi vértanúk szobránk alapja már lerakott. — Simor János herceg-prímás m. hó 24-én ünneplé 76-ik születésnapját.

— Mihajlycs József zrágri bíboros érsek ur ő emineciája, aki régebben a temesvári gyárvarosban léleksz volt, az ottani székes-egyház főoltárának felépítésére 10 ezer forintot adományozott.

— **A külföldről.** A párisi világiállítás szépművészeti osztályának jury-je a disz-emerl Munkácsy Mihály hazánkfiak m. itélte oda. — Szerbiában a rigómezei emlékműnepet mult hó 30-án Kruseváczon ülték meg, a melyen a szerb király is jelen volt. — A közös hadügyminiszter előterjesztése folytán a katonai tanintézetekben a magyar nyelv tanítására szánt idő felemelő és most hetenként 2 órát szának rá, azonkívül minden héten két napon át magyarnal kell a nyelvtenk tanuló növendékeknek társalogni. — Szerbiában a rablások ijestző miből szaporodnak. — Az orosz ezár a nyáron hitelező viszonyonai fogja a német császár látogatását. — Edison oly készleket talált fel, melyely néhány száz mérföldnyi távolságra lehet ellátni. — Külföldi lapok királyunk trónbészédét a delegátusokhoz komolyan jelzik. — Több lapból olvassuk, hogy a pápa elhagyja Rómát. — A párisi kiállítás legnagyobb eseménye, az Eiffel torony öt millió frankba került, egy részvénytársaság építette fel. A részvénytke, a mostani jövedelméből következtetve, a kiállítás bezártig okvetlen törlesztve lesz. — Obrenovics Sándor jun. 3-án Szerbia királyává kente fel Mihály metropolita a zsiesai kolostorban. — Drezda mellélti Cotta faluban mult hónap mintegy 120 ember betegedett meg egy beteg t-hén husától. Többen nagy kínok közt meg is haltak. A megszáros ellen, ki az ártalmas húst kimérte, megindították a vizsgálatot.

Gazdasági közlemények.

— **A borsó** háromszor-négyszer nagyobb termést ad, ha alacsony növények hegyét akkor, mikor 15 centiméterre nőtt, — a felütőt midőn

30 centimétert ért el; lecsipjük. A lecsipett hegyek helyett három új hajtás jön elő, a melyeknél az előbbi eljárást ismételve, ismét új hajtások fejlődnek. Magától érteik, hogy minél több hajtás van, annál több hüvely fejlődik a bokron, esakihogy a növényeket szorgalmasan öntözni kell, ha a talaj esetleg nincs elég erőben.

— **A penészes takarmánynak** sokkal károsabb hatása van az állatokra, mintha hiszik. Rendszerint kólikát és az emésztés fennakadását okozta előidézni, miközben az állat ürülke igen higga és rendkívül kellemetlen szagú válik; de megiesik az is, hogy az állat begyűltsdant kap, melybe bülhalhat. Gyakran göröcsök és bünálás jelentkezik, mintha az állatok megmérgeztettek volna. Ha hasas állatokkal etetünk penészes takarmányt, azok nyomorékot szünek. — Hányszor előfordul, hogy a gazda penészes takarmányt ad marháinak, mert nem ismeri annak kellemetlen, sőt veszélyes következményeit, sőt gyakkor tudtán kívül is penészes takarmányt etet állataival, mert sok takarmány belül penészesedik meg s így a romlást a gazda észre nem veszi; ilyenek a vastag és likaesos száru szűles takarmányok, ilyen a rozslú sajtoló olajpogácsa is. A penészes olajpogácsa a kérődzőkre már közönséges adagban nyujtva is igen ártalmas, sőt halálos is lehet. — Megesett már, hogy penészes szénától és penészes kenyérről lovak hullottak el. Vigyázzunk tehát, hogy takarmánykészletünk meg ne penészesedjen. — Megóvhatjuk a bajtöl takarmányunkat, ha azt szárazon tartjuk, vagy úgy, ha azt a levegőtől teljesen elzárjuk, továbbá úgy is, ha oly szelless helyre rakjuk takarmányunkat, hol a levegő folyton átjárhat. Legrosszabb az, ha a levegő helytel-meddig hatol a takarmány közé. Nagyon helytelen eljárás a szénát vagy a takarmányzsalmit rozslú fedtetl állatokban tartani, mert itt a takarmány legkönnyebben penészesedik, sőt meg is rothad.

Humor.

X. városban lakott egy részeges iparos, ki nek a meggyőzközött rossz szokása volt, hogy minden istenadta nap kiment a szőlőbe és esal, miniat ott jól leitta volna magát, indult hazafel. Ilyenkor azonban a város végén álló Sz. János szobra előtt mindig megállott, kalapját levette s ezt mondta: „Szent vagy, János vagy, mint a eszilag fényes vagy.” — Egy alkalommal azonban egy pajkos doák, kiváncsiságtól őszöntöztetve — miniat feltűnt neki, hogy az iparos minden nap megáll a szobra előtt — a szobor mögött állt és leste azt; jött is nem sokára, de annyira benyalkalva, hogy a lábán alig bír megállni. A szobor éke érve megállapodik, kalapját levezsi s mondja: „Szent vagy, János vagy, mint a eszilag fényes vagy!” s ezzel tovább akar indulni. De mily nagy lön eszalokálása, midőn a szobor felől eme hangok ütök meg fileit: „Ember vigy, számar vagy, mint a disznó részeg vagy!”

Irodalom.

(Az e rovat alatt ismertetett könyvek, folyóiratok stb. megrendelhetők Grünbaum Márk könyvkereskedése által Mura-szombattban.)

— **A furdóbe utazók figyelmébe** ajánljuk, hogy el ne mulasszák megcserezni az „*Utazatok*” *metredalmak* *javára kész* *fiatalt*. Ez az egyetlen könyv, mely az összes mértékelt áru furdójegeket tartalmazza, furdójege vétele pedig jelentékeny kedvezményt jár. — Öva intjük a közönséget az idegen nyelvi, külföldi importált utazási könyvek megcserezéséről, melyek az utazót tévra vezetik, miniat sem a furdójegekről, sem a nagy számban fennálló mértékelt áru meuetteri jegyekre nézve nem tartalmaznak fölvilágosítást.

— **Budapesti Hírlap.** (Szekeressék és lapulajdonosok: Csankási József és Rakosi Jenő.) A „Budapesti Hírlap”-nak a hazai művelő ölvaközönség vette meg alapját, a lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét: minden pártéredkel melleszével kiközött nemzetünk és fajunkért, ez egyetlen jelszóval: **magyarság!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fakolvala azt oly módon, mely páratlan a magyar uszág történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb erjedménye a „Budapesti Hírlap” érte el: legnépszerűbb, legterjedtebb lapja az országnak. A kiltsé dolgozó társak egész seregen kívül a szerkesztőségek anyai belső tagja van, a menyvelő egy magyar lap sem dolgozik. — Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendszer levezetőn kívül saját külön tudósító értesít közvelel; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: az ország minden részében jelentékeny adók nélkül, hogy a „Budapesti Hírlap” áru rögtön ne adjon hi és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hírlap” politikai eziklett Kaas Irvó báró, Rakosi Jenő, Grünvald Béla, Balogh Pál írják más kiváló hazai publicistákkal, híven a lap független, magyar, pártédeleket nem isméro szemléltet. — **Politikai hírei** széleskörű összekötéseik az ország legmeghatározottabb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a törvényi jezesztek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közéleti felő távirati értesítésekkel látnak el rendszer levezető, miniókkel minden városban, sőt nagybók köz-egben is bír a lap. A „Budapesti Hírlap” távirati tudósításai manap már teljesen egy fokán állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. Europa összes metropolisaiban London-tól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, akik úgy a távirati hírek eseményeként, mint az elektromos áráron át az ott történt eseményeként, a törvényi jezesztek alapján futó hírek rögtön megátvároszoták. A külföldi rendes tudósítók kívül minden fontosabb esemény felő a szerkesztőség külön kiküldetésű tagjai adnak gyors és bő értesítést. — A „Budapesti Hírlap” e czélokra havonként oly összeget fordít, mint a mennyi ezelőt 10 ével meg egy-egy hírlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesülő országunk a sajtónak.

A „Budapesti Hírlap” Hírczerzője a lapnak egyik erős-
sége mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő
színevonalán. A napirendokat kitűnő zsenialitással szer-
kesztik s a helyi értesítés ism-rt legrövidebb tudósítókra
van bízva. Rendkívül és törvényszerűen rovatok külön-külön
szerkesztői a fővárosi esztétik eseményeit is mindig oly hangon
tárgyalják, hogy a „Budapesti Hírlap” helyét foglalhat
minden család szívesen el. A kégszélű rovatban a
magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mind-
azt, ami tájékozására szükséges. A regény-szerzőknek
csak kiváló írók legjobban műveit közli. — Az előfizetés fel-
tétellei: Egész évre 14 ft, félévre 7 ft, negyedévre 3 ft
50 kr., egy óra 1 ft 20 kr. Az előfizetéseik vidékre kö-
vetszérőben postautalványval eszközölhetőek következ-
ezim alatt: A „Budapesti Hírlap” kiadóhivatalának, IV.
kerület, Kalap-utca 16. száma.

— A párisi kiállításra utazók figyelembe ajánljuk,
hogy az „Utmutató” magyar hivatalos menetrendköny-
m. hó 28-án megjelent julyus havi füzetét mind külön né-
léklete a budapesti-párisi és páris-budapesti teljes menetren-
det tartalmazza valamennyi utirányát. — A Valamennyi
állomás Budapest-otól társaság és vissza egy menetrendköny-
vben magyar, sem más nyelven nem található meg. Ezek-
ről az „Utmutató” tartalmazza a teljes páris-londoni me-
netrendet is, ami a közléken forgó menetrendkönyvekben

szűzben nem található meg. Ily módon az „Utmutató” né-
külözhetetlen szolgálatot tesz a Párisba utazóknak, megse-
rzenése tehát minden utazóknak érdekben felel. Az „Utmutató”
kiadóhivatala Budapestben, VI. ker., Podmaniczky-utca
17/b szám alatt.

Szerkesztői üzenetek.

V. Gy. barátomnak. De mégis a részvétel művelésé-
re. Ime olvassd a „Széchényi-kúri” szállítási díjszabályzatát.
Kétféle szeker után 12 kr., egyféle szeker után 6 kr.,
szarvasmarha és lo után 4 kr., sertés, kecske, borjú után
2 kr., minden gyalog-utas után 1 kr. Még kell említenem
hogy márhát vagy kocsist átszállító hajcsár, hajcsár-
bérmentes, de nem a kocsi illó utazó-közönség.

Kiadói mondani vala.

Méltóságos Hídassy Kornél m. püspök urnak Szom-
bathely. A folyó évre küldött előzetes díjat köszönve-
nagytisz. — Föt. Sárszky Mik. nyg. plébános urnak Szom-
bathely. — főt. Tóth László plébános urnak és tek.
Mezős János urnak Bellatinca. — t. bellatincai Casinó-
nak. — tek. János Mihály körjegyző urnak Felső-Lend-
vén. F. év július-decz. előzetes köszönettel vettük. — Tek.
Horváth Ferencz urnak Budapest. Az ’n’alvány tévedésből

lett mellékelve. A fértérítésből küldött összeget köszönjük
és azt a jövő év I. felére előlegyeztük. — T. Graf Samu
urnak Székesfehérvár. Köszönöm. Amár nyben egészen
igazságot, augusztus végéig küldöm. — Föt. Hlatkó István
pléb. urnak Szt.-Péterrá és főt. Schápy József plébános
urnak Nagy-Narda. Köszönjük. F. év szeptember végéig
bejegyünk.

A nap és éj hossza.

Juli	A nap		A hold	
	nyit- szik	kel	kel	nyit- szik
7.	4.18	7.51	1.35	0.17
8.	4.18	7.51	2.51	0.41
9.	4.19	7.50	4.	1.13
10.	4.20	7.49	5.27	1.50
11.	4.21	7.48	6.41	2.35
12.	4.22	7.48	7.46	3.32
13.	4.23	7.47	8.40	4.39

Piaczi árak.

Muraszombat, 1889. év
jul 7-én.

Buz. mo.	6.50	6.00
Rész.	4.80	5. —
Zab. öreg	6.20	6.30
Hajdina	6. —	—
Köles	5.40	5.60
Lófal-mag	—	—
Kukorica	4.80	5. —

Adolf Neuman.

HIRDETÉSEK.

Tűdővész.

Gázgigőzölés

gyógyít tuberkulózist (asztkór, asztkma)

A legbiztosabb, a legrövidebb
leghelreterelhető ideája az or-
vosoknak tudóját gyógyítani:
most egész teljességgel el van
érve. Világban tudók és or-
vosok bizonyítvány. Gyógyítok
száz meg száz levele, záradék,
papok, cs. k. tisztek stb. köszönet-
levelei, (melyeknek hitelesített másolatait
bárki kívánatra elődühethet bizonyított
— bérmentes megkaphatja), orvosi szaklapok
küldéses tudósítások, a legnagyobb körhá-
zasokból díjazott ism-rt megköszönés — Curall tanár: „Asztk-
malom a léleket hiánya azonnal csökkent. Tizedes gyógyítás gyakran már 8 nap alatt.”
— Dunardin Beaumeiz tanár: „Óddit legcső-hurut teljesen gyógyítottam.” — Frän-
zel tanár, dr. Statz osztálya: „Láz, éjjeli izadás, köhögés, kihányás elenyészik —
nagy ösög következik be — testsúlynövekedés 5 kilóg.” — Dr. M’Laughlin: „30 nagy-
foku tuberkulózis közül mindannyi gyökeresen gyógyítottam.” — Ugyanigy nyilatkoz-
nak a betegek is. (A gyógyomd magában nem terhes, nem háborító és minden bejók-
otkozomány biztosítja.) — Cs. k. kir. szab. gáz-gigőzölési készülék (Rectal-
belövellő) használati utasítással orvosi részletek és magabiztosan, úgy a gáz
előállításához szükséges kellékekkel széküldi készpénz fizetés avagy postal utánvét
mellett 8 frtjával, gázmérővel 10 frtjával:

Med. dr. Altmann, Bécs, VII. Mariahilferstrasse 70.

Böhm. Krumau, 1888. március 3. Kollega ur! A tuberkulózis tüdőfö-
lyászatának egy igen kényes esetében az Ön kigigőzölő-készülékével valóban kitűnő
sikert értem el.

Kecskemet, 1888. szept. 11. Igen tisztelt orvos ur! Az ön kitűnő gáz-gigőzöl-
ési készülékét 1887. őszén oly rendkívül sikerrel alkalmaztam, hogy teljesen felépül-
tem és ezen állapotom tovább is fennáll, azly hogy egészen egészséges vagyok.

Hiladatók: SZABÓ JULIA.

Tűdővész.

(Rectal-belövellés)

óddit legcső-hurut, tűdő-hurut stb.

zakban való alkalmazás — a
legnyesőbb bizonyították ad-
ják a Rectal-belövellés által
kigigőzölési gyógyomdunk meg-
leped, nem is sejtett sikereket
— Földi gyantát áttámasztás-
ban nyilatkozik dr. Bergeon tanár
és dr. Morel: „Köhögés, kihányás,
láz, csörgőárlama, vérkőhögés három
nap után enyhébb, végkép elenyészik —
álom és étvágy visszatér. Testsúly-
növekedés 1/2 — 1 kiló hetenként. A legfr-
rasztóbb díjazott ism-rt megköszönés —
Curall tanár: „Asztkmalom a léleket
hiánya azonnal csökkent. Tizedes
gyógyítás gyakran már 8 nap alatt.”
— Dunardin Beaumeiz tanár: „Óddit
legcső-hurut teljesen gyógyítottam.” — Frän-
zel tanár, dr. Statz osztálya: „Láz,
éjjeli izadás, köhögés, kihányás
elenyészik — nagy ösög következik
be — testsúlynövekedés 5 kilóg.” —
Dr. M’Laughlin: „30 nagyfoku
tuberkulózis közül mindannyi
gyökeresen gyógyítottam.” — Ugyanigy
nyilatkoznak a betegek is. (A gyógyomd
magában nem terhes, nem háborító
és minden bejókotkozomány
biztosítja.) — Cs. k. kir. szab.
gáz-gigőzölési készülék (Rectal-
belövellő) használati utasítással
orvosi részletek és magabiztosan,
úgy a gáz előállításához
szükséges kellékekkel széküldi
készpénz fizetés avagy postal
utánvét mellett 8 frtjával,
gázmérővel 10 frtjával:

Med. dr. Altmann, Bécs, VII. Mariahilferstrasse 70.

Böhm. Krumau, 1888. március 3. Kollega ur! A tuberkulózis tüdőfö-
lyászatának egy igen kényes esetében az Ön kigigőzölő-készülékével valóban kitűnő
sikert értem el.

Kecskemet, 1888. szept. 11. Igen tisztelt orvos ur! Az ön kitűnő gáz-gigőzöl-
ési készülékét 1887. őszén oly rendkívül sikerrel alkalmaztam, hogy teljesen felépül-
tem és ezen állapotom tovább is fennáll, azly hogy egészen egészséges vagyok.

Hiladatók: SZABÓ JULIA.

283 1889. sz.

Arverési hirdetemény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében
ezennel közhírré teszi, hogy a muraszombati kir. járásbírószág 1854. sz.
végzése által Neumann Vilmos muraszombati lakos végrehajtó javára Domján
Mihály muraszombati lakos ellen 50 ft tőke. ennek 1889. évi ápril hó
8. napjától számítandó 6%. kamatai és eddig összesen 23 ft 40 kr. perkölt-
és követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtási alkalmával bíróság lefoglalt
és 1500 frta becsült egy eszlőgépi minden hozzátartozóvali ingó-ágok nyil-
ványos árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 2193. sz. kiküldött rend-
lő végzés folytán a helyszínén,
Mura-Szentesen vagyis alperes lakában leendő eszközlő-
ére 1889. év július
hó 8-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik, és ahhoz a venni
szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnok meg, hogy az érintett
ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a leg-
többet ígérőnek be-áron alul is eladtni fognak.

Az elárverzendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában
megállapított feltételek szerint kifejtendő

Kelt Muraszombat, 1889. évi június hó 28. napján.
ZISKÓ GYÖRGY, kir. bir. végrehajtó.

Mária-czelli gyomorcsépek,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bán-
talmai ellen és fellulmulhatlan az étvágyhiány,
gyomorégység, rossz szaga lehellet, szelek, sa-
vanyu felbőgzés, kólka, gyomorfurúrt, gyomor-
égés, hnykó-képződés, túlságos nyalka-képződés,
sárgáság, andor és lúnyás, főtájás (ha az a gy-
morból ered), gyomorgöres, székszorulat, a gy-
mornak túlterheltsége étel és ital utáni, gillzéta,
lég- és máj-egység, ugyanígyen arany-eres bán-
talnak ellen.

Egy üvegeze ára használati utasítással együtt 40 kr.

Központi széküldési raktár nagyban és lí sinyben:

BRADY KAROLY

„az órangyalhoz” ezimzett gyógyszerárban Kremzierben,
Morvországban.

Kapható Muraszombatban: BÖLCS BELIA gyógytárban a „Magyar Koronás,”
valamint az ország minden gyógytárárban. (45. 52-8)

Arverési hirdeteményi kivonat.

A muraszombati kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré
teszi, hogy Osvatic Adamné végrehajtónak Horváth György és Teréz
végrehajtást szentredők elleni 28 frt 56 kr. tőkekövetelés és járulékat iránti
végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvényszék (a muraszombati kir.
járásbírószág) területén lévő Úriszék községben fekvő a 25, 46, 73 sz. tjkv-
ben felvett ingatlanok és 4. számu házból alpereseket illető részre az ár-
verést 680 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelt, és hogy
a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi július hó 17-ik napján
delelőlt 10 órakor Úriszékben a községbíró házában megtartandó nyilvános
árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalé-
kát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelölt árfolyammal
számítottól és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. felt. igazságügyminis-
teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékok értékpapírban a kiküldött kezé-
zleteni, vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a
bírószágnál előleges előléjárásról kiállított szabályszerű elismervényét ászól-
gáltatni.

Kelt a muraszombati kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóságnál
1889. április hó 26. napján.
KOVACS, kir. aljbíró.

!!! Mindenki !!!

!!! megtakarít 100 százalékot !!!

a következő tárgyak megrendése által:

Tüköletes posztó-nadrág (tetszés szerinti nagyság) előbb 4 frt, most csak 1 frt 55 kr.
Tüköletes posztó-nadrág (tetszés szerinti nagyság) előbb 4 frt 80 kr., most csak 1 frt 95 kr.
Tüköletes posztó-nadrág (tetszés szerinti nagyság) legfinomabb minőség előbb 6 frt,
most 2 frt 50 kr.
Gyermekek-öltönyök 2-10 éves gyermekeknek mosószővetből 1 frt 30 kr., 1 frt 50 kr.,
1 frt 80 kr., egész 2 frt 20 kr.
Mosó és zeug-nadrág munkásoknak 90 krtól 1 frt 80 krig.
Gyermekekruha (6 éves) finoman kiállítva előbb 2 frt, most csak 90 kr.
Gyermekekruha finoman kiállítva, a legfinomabb cretonból (6 éves) előbb 3 frt, most
csak 1 frt 10 kr.
Női ing himzéssel Riesen vászonból előbb 1 frt 50 kr., most csak 80 kr.
Női ing himzéssel, hírvászonból, előbb 2 frt 20 kr., most 1 frt 10 kr.
Női ing Chiffonból legfinomabb hírvászonból előbb 2 frt 10 kr., most csak 1 frt 20 kr.
Munkás ing legjobb minőség, minden szinben 80 kr., 90 kr., 1 frt, 1 frt 10 krig.
Egész férfi öltönynek szövet, minden szinben 4 frt.
Egy elegáns kalap legjobb minőség 1 frt 50 kr.
Nadrág rendelésnél szükséges a feljósztás, nadrágnál pedig a hosszúságot
centiméter szerint megjelölni, gyermeknél a kort, a széküldés a legfontosabb
utánvét mellett azonosítást. Nemetsző visszavetjük, és a pénz visszaküldetik.
Érdesem, hogy mindenkéül kielégítően rendeljen, hogy meggyőződjék a jutányos ár-
ról és az árak jó minőségéről. Kértek a címre jól figyelni.

KLEIN'S Internationales Export-Waarenhaus
(393. 25-9.) Wien, I., Kohlmesseergasse Nr. 7.

UTMUTATÓ

(417. 3-2)

a magyar és közös közlekedési vállalatok egyedüli s hivatalos menetrendkönyvének
júliusí füzete,

a magyar, osztrák, közös és külföldi közlekedési vállalatok legjobb menetrend-
jeinek, hazai és külföldi utirányokkal, térképpel s sok hasznos tudnivalóval. — Ezen
egy-üldi magyar menendrendkönyv fölösleges és minden más külföldi hasonló köny-
vet, miután ebben a külföldi utazókra nézve épily pontos utasítások foglatat-
nak, mint a hazaiakra nézve.

A párisi kiállításra utazók figyelembe ajánljuk, hogy a júliusí füzet kö-
lön mellékletként tartalmazza a budapest-párisi és páris-budapesti teljes me-
netrendet valamennyi utirányát át, továbbá a páris londoni menetrendet, amely-
ek a közléken forgó menetrendkönyvekben fel nem találhatóak s ezért az „Utmutató”
nékülözhetetlen szolgálatot tesz a Párisba utazóknak.

Az „Utmutató” ára 50 kr., póstán 60 kr.

Kiadóhivatal: Budapestben, Podmaniczky-utca 17. sz.